

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUA ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația:
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTIILOR

ABONAMENTUL

pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei pe an

SUMARUL

1. Credința	Referent
2. Amintiri	Pr. Nicolae Boteanu
3. Judecata din urmă	Pr. Manea Popescu
4. Comentariu practic	Pr. Marin C. Ionescu
5. Catehism ortodox	Traduc. de Pr. St. Iliescu
6. Mișcarea Misionară	**
7. Cronica internă	**
8. Cronica externă	**
9. Parohii vacante, etc.	**

CREDINȚA

Unii zic că e o putere înăscută a sufletului; alții că e un dar dela Dumnezeu; iar alții că e o deprindere câștigată prin educațiune și exerciții de pietate. În parte, fiecare din aceste păreri cuprinde o parte de adevăr. Însă numai o parte, căci adevărul întreg e altul. Dumnezeu nu poate da unora ceva, pe care să-l refuze altora. Dumnezeu nu socotește pe unii vrednici de darurile Lui și pe alții nevrednici, pentru că în realitate orice om e nevrednic, adecă păcătos în fața Lui. Și afară de acestea, El nu are darurile catalogate, sau împărțite în pachetele de diferite calități și prețuri. Deci nu poate da mult sau puțin, mai prețios sau mai puțin prețios. El este unul și același, indivizibil și infinit. Afară de Sine însuși, Dumnezeu nu are nimic altceva.

El e suficient Sieși, pentru că întrunește în Sine perfecția absolută, desăvârșirea fără calificativ. Dacă El nu are altceva decât pe Sine însuși, ce-ar putea să dea omului decât pe Sine însuși? Anume, în întregime, căci numai în parte nu se poate da, sau atunci ar înceta de a mai fi Dumnezeu, căci ar fi divizibil. Noi vorbim de anumite daruri ale lui Dumnezeu, împărțite oamenilor, numai din pricina defectuoșității cugetării și înțelegerii omenești. De fapt singurul dar, despre care putem vorbi ca primit dela Dumnezeu, este El însuși. Atunci cum poate fi credința o putere înăscută a sufletului, un dar — deosebit de alte daruri — primit dela Dumnezeu sau o simplă deprindere dobândită prin educațiune și practică pioasă? Toate acestea pot fi într'adevăr mijloace pentru dobândirea obiectului principal: nici într'un caz însuși obiectul. Căci, e dela sine înțeles, credința creștină e însuși Dumnezeu, care se dă în întregime omului. Numai cine are în inimă sa pe Dumnezeu întreg — dealtfel, repet, Dumnezeu nu se poate da în parte — poate vorbi de credința creștină, poate prețui și gusta „nebunia pentru Hristos“, despre care vorbește sfântul apostol Pavel.

Totuși se poate vorbi de-o scădere a credinței, după cum se poate vorbi de-o creștere a ei. Da, cu adevărat. Însă așa cum se vorbește de-o apă roșie, albastră sau

neagră, a cărei culoare vine dela elementele cu care a intrat în atingere, nu dela sine însăși — căci apa, cum iese din izvor, e limpede și fără culoare.

Protestantismul eretic vorbește de-o credință fără fapte, ca și cum s'ar putea vorbi de Dumnezeu fără să se vorbească de fapăturile Sale. Există într'adevăr o credință

înainte de fapte (despre care vorbește sf. apostol Pavel în epistola către Galateni) — dupăcum există Dumnezeu înainte de creatură —, dar nu există o credință fără fapte (despre care vorbește, complectând pe sfântul apostol Pavel, sfântul apostol Iacob), dupăcum nu există alt Dumnezeu decât cel ce a creiat lumea și pe om.

Referent.

DIN AMINTIRILE PARINTELUI VASILE

de la biserica Negustori din București.

1. Arhiereul ~~Neofit~~ Scriban
2. Boierul ~~Mihalache~~ Crâmpu
3. Poetul ~~Dimitrie~~ Bolintineanu
4. Omul politic Eugen Stătescu

1. În anul școlar 1866-1867 eram elev în clasa VII-a la Seminarul Central. Direcția ne trimetea la diferite biserici să ținem predici. Pe mine, într'o Duminică, mă rânduește să predic la biserica Slobozia. Atunci, întâmplător, slujea acolo arhiereul Neofit Scriban. Când se apropie vremea de predică, eu mă duc în altar, îi sărut mâna și-i cer binecuvântare. Era un om înalt, oacheș, serios și vorbea gros.

— Bine, sue-te în amvon.

Mă sui eu și vorbesc ceea ce pregătisem și scrisesem. Adevărat că în vremea cuvântării mele am auzit pe cineva care vorbea cam aspru în altar, dar, firește, n'am înțeles de ce era vorba. Când isprăvesc și mă duc în altar, P. S. Neofit îmi zice: — Băete, ai spus tu ce-ai spus, dar, bagă de seamă, altă dată să vorbești pe înțelesul lumii, nu pășărește. Ce înseamnă aceea „crucificat”? Sânt încredințat că babele din biserică au înțeles: „ficat”. N'avem noi cuvântul înțeles de toți: „răstignit”? Să vorbești cum stă scris în cărțile bisericești căci acolo e limbă românească, înțeleasă de toți. Auzi colo „crucificat”.

* * *

Am fost sfințit preot în ziua de 10 Maiu din anul 1868 pe biserica Manu Cavafu. Aici am stat numai câteva luni, apoi m'am dus profesor la Azil și în anul 1870 m'am mutat preot al doilea la biserica Negustori.

Pot zice că la această biserică am început preoția mea. Și mai pot spune că de la lumea mireană am învățat mai multă preoție de cât din școală.

Ascultă una.

2. Era în anul 1870. Într'o dimineață stam în fața bisericii. Văd că vine spre mine boierul Mihalache Crâmpu, îmbrăcat cu anterieu și cu giubea, încins cu taclit vârgat și în mână cu mătânii.

— Ai intrat azi în biserică, părinte?

— Da, boierule, zic eu.

Era întâia minciună, că nu intrasem.

Dacă ai intrat, ai făcut slujbă?

— Da, boierule.

Era a doua minciună, că nu slujisem.

— Ei, atunci ia spune-mi, ce sfânt este azi?

Eu dau din colț în colț că nu știam.

— Ești prost popă, zice boierul și pleacă supărat p'aci'ncolo, lăsându-mă, întru adevăr prostit, cu capul în jos.

Mă duc amărât și spun popii Dragne, tovarășul meu, ce mi s'a întâmplat.

Zice el:

— Să știi că boierii în fiecare dimineață citesc viața sfântului din ziua aceea, împreună cu troparul.

De atunci, în fiecare dimineață, intram în biserică și, chiar dacă nu slujeam, tot citeam sinaxarul, troparul și condacul zilei. Mă învățasem minte. Dar mă gândesc eu, boierii de azi mai fac ca boierul Mihalache Crâmpu? Alte vremuri!

* * *

3. Ascultă alta.

Era tot în anul 1870, mi se pare, pe vară. Mă pomenesc cu o servitoare că-mi spune să merg să citesc domnului Dimitrie Bolin-

tineanu molitvele Sfântului Vasilie. Bolintineanu locuia la domnul Aléxandru Zanne, în strada Negustori. Învătasera amândoi în streinătate, Zanne ingineria și Bolintineanu literile, și rămăsese buni prieteni. Când Bolintineanu a fost ministru de Culte în anul 1862 și a făcut secularizarea, Zanne era ajutorul lui. Zanne se însurase cu o franceză de aici. Bolintineanu rămăsese neînsurat și sta, cu locuința, la Zanne. Eu fusesem cu botezul în casa lor, dar pe Bolintineanu nu știu cum se făcuse, nu-l botezasem nici odată.

Când aud eu că Bolintineanu vrea să i se citească molitvele Sfântului Vasile, mă apucă grija. Cum, adică Bolintineanu, om învățat și vestit poet—așa îl prețuiam noi pe atunci—să asculte rugăciuni cu draci, cu blesteme, cu izgonirea diavolilor din apă, din trestie, din baltă, și celelalte?! Nu, ia să fac eu faptă de preot mai învățat! Și deschid Molitvenicul și iau creionul și încep să tai și să schimb rugăciunile așa ca să nu prea fie pomenit des Necuratul și izgonirile lui.

Pregătit astfel, îmi iau cartea cu patrafirul și mă duc la domnul Zanne. Cineva mă duce în odaia unde era Bolintineanu. Ședea într'un fotoliu; părea obosit și gânditor.

— Aș fi vrut să vie părintele Grigore Musceleanu.

— Mă duc eu să-l chiem, domnule Bolintineanu.

— Lasă acum; ai venit sfinția ta, citește sfinția ta.

Pe preotul Grigore Musceleanu îl cunoștea Bolintineanu din vremea secularizării. Lucrasera împreună. Ba, pe seama preotului Musceleanu se puneau fapte urâte: că a chinuit călugări, că le-a luat bani, că i-a strâns de gât, că a jefuit mănăstirile. Dar, bietul om a murit sărac și copiii lui au dus-o greu, în lipsă.

Atunci îmi pun patrafirul după gât; Bolintineanu și-l pune singur pe cap; deschid cartea și încep să citesc. Dar bag eu de seamă că Bolintineanu începe să facă mișcări, apoi își ia patrafirul de pe cap și mă întreabă după ce carte citesc.

— Ia dă-mi cartea încoace.

Ii dau Molitvenicul. Se uită el și vede ștersăturile și îndreptările mele cu creionul și îmi zice.

— Nu așa, părinte. Citește cum este scris acolo, nu cum ai îndreptat sfinția ta. Își au și aceste rugăciuni tâlcul lor.

Îmi zic eu. Uite, domnule. Auzisem de Tâlcul Psaltirei, de Tâlcul Fvangheliilor, dar nu bănuiam că și molitvele Sfântului Vasilie își au Tâlcul lor.

Așa dar o iau de la început și-i citesc toate molitvele cum stau tipărite în carte, fără nici o schimbare. După otpust, Bolintineanu era cu fața mai veselă și mai dispus. Parcă-l văd și acum, cum îmi zice, arătându-mi un scaun alăturat de dânsul:

— Șezi și ascultă.

Uite și acum ți u minte cuvintele lui:

Într'un schit depărtat, în munte,
Niște călugări se hrăneau mai mult cu fructe;
Dar într'o zi mai mulți strângându-se la un loc
Au băut prea multă apă de strugure
Și au căzut cu toții pe jos.
A doua zi sculându-se și uitându-se unul la altul

• • • • •

În clipa aceasta, intră doamna Zanne și spune că a venit cineva, care vrea să vadă pe poet. Bolintineanu își întrerupe povestea și eu plec. Bănuesc că dânsul avea să spună că monahii în beția lor s'au văzut în halul Necuraților din molitvele Sfântului Vasilie.

* * *

4. Și încă una.

Țineam și eu predici la biserică căci mă socoteam între preoții mai învățați de atunci. Odată, la o Bobotează, zic părintelui Dragne:

— Eu vreau să ți u predică azi.

— Bine, dar să nu fie lungă că trebuie să slujim și sfințirea apei.

— Nu, cam vre-o douăzeci de minute.

Predic eu. Știi Evanghelia de la Bobotează, cu versetul: „Și iată glas din ceruri zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit“, eu adaog: „pe acesta să-l ascultați“. Și dă-i eu și spune că glasul din ceruri este glasul conștiinței din noi, că acest glas al conștiinței strigă din noi arătându-ne cum să credem și ce să facem, că pe acest glas al conștiinței noastre trebuie să-l ascultăm întru totul, și așa mai departe, în felul acesta. Credeam că am uimit lumea.

Dar la sfârșitul slujbei, Eugen Stătescu care îmi ascultase predica — el venea la biserică Negustori atunci, că locuia pe aici, în strada Sborului—, îmi spune:

— Părinte, nici vârsta și nici știința sfinției tale nu-ți dau dreptul să predici așa. Glasul din ceruri nu este în totdeauna glasul conștiinței omului. Și apoi glasul con-

științei îți poate dicta să faci fapte neîngăduite de biserică. Să iei seama când e vorba de interpretarea Evangheliei, că dai pe delături.

Multă vreme după aceea, n'am mai ținut predici în biserică. Mi-era teamă să n'o gresesc iarăși. Dar vorbeam la înmormântări.

Acolo cu „omul ca iarba“, și-a fost, și-a pățit, nu-mi-era teamă că dau pe delături.

Și așa, multe mai întâmpină și multe mai învață omul în viață și tot moare neînvățat.

Auzite și scrise de
Preoful NICULAE
de la biserica Boteanu.

JUDECATĂ DIN URMA

Cuvinte asupra evangheliei ce se citește în Dumineca dela 3 Februarie 1929
(Mat. XXV 31–46).

1. Arătarea Fiului omului întru slava Sa.
2. Creștinii credincioși intră în stăpânirea împărăției veșnice.
3. Necredincioșii sunt alungați în focul cel veșnic.
4. Dumnezeu are cuvântul din urmă pentru fiecare om.

—o—

1. Ca orice împărăție, împărăția lui Dumnezeu își are istoria ei, care se împarte în două perioade foarte bine distincte: prima perioadă cuprinde timpul cât împărăția lui Dumnezeu are ca teren de dezvoltare pământul locuit de oameni, iar cea de-a doua va începe în momentul când „pământul și cerul vor trece“ — după cuvintele Mântuitorului, — se va desfășura deci pe planul veșniciei. În mai multe rânduri, însuși Mântuitorul ne arată caracterele deosebite ale acestor două perioade, în care se împarte împărăția lui Dumnezeu. Împărăția lui Dumnezeu pe pământ este împărăția harului, a iubirii, a ertării și a pregătirii pe care omul trebuie să și-o facă în vederea începerii celei de-a doua perioadă: împărăția veșnică. Pe când împărăția lui Dumnezeu, în perioada a doua, este împărăția dreptății, a răsplătirii după faptele fiecăruia, în prima perioadă credincioșii și necredincioșii, dreptii și nedreptii, adevărații implinitori ai voinței lui Dumnezeu și fățarnicii greu se deosebesc unii de alții. Chiar voința lui Dumnezeu este ca toți să trăiască împreună, amestecați. Acest lucru îl descoperă Mântuitorul în pilda neghinelor, cari s'au ivit în ogorul semănat numai cu sămânța curată: Lăsați să crească împreună — grâul bun cu neghina — până la seceriș, ca nu cumva plivind neghina să vătămați și grâul; iar la seceriș grâul va fi despărțit de neghină: unul pentru a fi așezat și păstrat în hambar, cealaltă pentru a fi dată focului. E lămurit deci, că numai cu începutul perioadei a doua, adecă

după terminarea istoriei împărăției lui Dumnezeu pe pământ, credincioșii vor fi aleși dintre necredincioși: unii pentru a fi răsplătiți și binecuvântați, ceilalți pentru a lua cunoștință de sentința osânditoare pentru veșnicie. — În pilda evangheliei de astăzi se cuprinde începutul împărăției dreptei răsplătiri a lui Dumnezeu, după ce în alte pilde Mântuitorul ne-a descoperit taina dezvoltării împărăției harice a lui Dumnezeu pe pământ. O! cât de important este să cunoaștem cât mai bine toate laturile sub care ne este prezentată împărăția lui Dumnezeu! Căci nu e vorba de istoria unui popor cu care nu avem nimic de aface. Ci e vorba de istoria poporului lui Dumnezeu din care facem parte fiecare. Mai mult: e vorba de cele ce se întâmplă și se vor întâmpla cu fiecare dintre noi. Poate că cineva va zice, că nu vrea să știe de împărăția lui Dumnezeu. Dar prin aceasta nu înseamnă că s'a și smuls din împărăția Lui — căci cine poate să iasă de sub puterea lui Dumnezeu? — ci numai atât, că în ceasul despărțirii celor credincioși de cei necredincioși, va fi trecut în ceata osândiților pentru veșnicie.

Deaceia Mântuitorul nu ne-a lăsat necunosători ai acestei clipe de care atârână o veșnicie întreagă. Încât nimeni nu va putea să se desvinovătească: n'am știut ce se va întâmpla cu mine în veșnicie.

Descrierea pe care o face El însuși este dintre acelea, cari copleșesc mintea omenească și zgudue sufletul. Cât de impietrită trebuie să fie inima cuiva, ca să rămână nesimțitoare în fața tabloului înfricoșător al dreptei judecăți, cu care se va încheia prima perioadă a împărăției lui Dumnezeu și se va începe cea de-a doua. Ascultați cuvântul evangheliei, care cuprinde tot adevărul și trebuie să se îplinească în-

tocmai: „Când va veni Fiul Omului întru mărirea Sa și toți sfinții îngeri cu El, atunci ședea-va în jețul slavei Sale“. — Fiul Omului a venit ca om întru smerenie, necunoscut, ca un „Miel care ridică păcatele lumii“. Necredincioșii L'au răstignit, dar El a înviat și s'a înălțat la ceruri. Prin jertfa crucii a spălat păcatele omenirii și a împăcat dreptatea lui Dumnezeu. Toți pot dobândi mântuirea, căci El a adus împărăția harului. Dar împărăția harului lui Dumnezeu are un sfârșit, căci și pământul pe care se desfășoară e cu sfârșit. Atunci Mântuitorul se va arăta întru slavă, înconjurat de nesfârșite cete îngerești și șezând pe scaun slăvit de judecată dreaptă. Inima credinciosului saltă de bucurie auzind acest cuvânt. Da, Doamne, așa se cuvine ca Tu cel smerit și batjocorit să Te descoperi ca cel ce ești, — adevărat împărat slăvit și judecător drept. — „Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-l va despărți pe unii de alții, precum desparte ciobanul pe oi dintre capre“. Adunarea poporului întreg în fața Împăratului înseamnă un moment cu urmări importante. Iar că El însuși desparte poporul în două tabere, ne dă toată siguranța, că despărțirea e făcută fără nicio greșală sau părtinire. Întrebuințarea cuvintelor *oi* și *capre* ne indică cu suficiență aceasta: ar putea oia să pretinză că e capră, sau capra că e oie?

2. Va veni timpul ca, cei credincioși cu adevărat — să intre în posesiunea largă a împărăției cerurilor, să vadă pe Dumnezeu față către față. Deaceia „va pune oile deodreapta Sa, iar caprele deastânga. Atunci va zice împăratul celor deodreapta Lui: Veniți binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă dela întemierea lumii. Căci flămând am fost și mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și mi-ți dat să beau; strein am fost și m'ați adus la voi; gol am fost și m'ați îmbrăcat; bolnav am fost și m'ați căutat; în temniță am fost și ați venit la mine. Atunci dreptii îi vor răspunde: Doamne, când te-am văzut flămând și te-am hrănit? Sau însetat și ți-am dat să bei? Când, iar, te-am văzut strein și te-am adus la noi, sau gol și te-am îmbrăcat? Și când te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la tine? Iar împăratul răspunzând va rosti către ei: Adevăr grăesc vouă, întrucât ați făcut unuia dintr'aceștia frați ai mei, prea mici, mie mi-ați făcut“. — „Veniți toți cei împovărați și Eu vă voi odihni“ — zice Mântuitorul tuturor în timpul vieții pământești. „Veniți... de moșteniți împărăția cea pregătită vouă“ — va zice El celor ce în viața pământească vor fi găsiți odihnă în El, vor fi stat alături de El și-L vor fi mărturisit ca Mântuitor

al lor. Dacă primul *veniți* e legat și de oarecare greutate și lupte, cel dealdoilea e cu adevărat odihnitor și plin de nesfârșită mângâere și binecuvântare. O! ce mare bucurie va îmbrățișa inimile celor chemați astfel de Domnul! Chemăți la viață nouă în împărăția lui Dumnezeu! Trupurile de altădată, risipite prin mormânturi, prăpăstii, adâncuri de ape, munți, văi sau arse pe rug, — acele trupuri refăcute acum și însuflețite cu duh de viață nouă, — vor fi împărtășite de bucurii și mângâieri cerești! Ce mințe, numai gândind acestea, nu se oprește în loc, aruncând cu dispreț toată spoiala înțelepciunii omenești, pentru a se prosterna în fața atotputerniciei lui Dumnezeu! Și care este acea inimă care să nu se simtă împinsă de-o putere tainică să înalțe slavă și rugăciune lui Dumnezeu pentru toată bunătatea și iubirea Lui! Căci pentru aceste bunuri ale vieții veșnice, dreptul judecător nu cere în schimb decât lucruri foarte mici. Cel ce a dat să mănânce unui flămând, celce a dat să bea unui însetat, celce a îmbrăcat pe un gol, celce a căutat pe un bolnav, celce a adăpostit pe un strein — toți aceștia sunt chemați să moștenească împărăția veșnică. Dreptul judecător nu cheamă numai pe cei ce au ars pe rug sau au suferit cu răbdarea lui Iov, ci pe toți cei ce au făcut aceste lucruri mici. Gândește-te, suflete creștin, cât de puțin cere Dumnezeu dela noi ca să ne dea infinitul cu fericirea veșnică. Cu toate acestea se vor găsi mulți cari n'au fost în stare să îplinească nici aceste lucruri oricât de mici se par ele. Sunt adevărați oameni cari nu se îndură să dea unui flămând o bucată de pâine, sau se simt înjosiți să întindă unui însetat un pahar cu apă, sau gonesc dela ușă un călător necăjit, sau nici nu le trece prin gând că în timp ce ei petrec îndestulați cu de toate, în temnițe gem suflete omenești și în spitale se sfârșesc vieți dela cari ochiul lui Dumnezeu nu s'a întors. Dacă nu poți să faci acestea, cum vei vace mai mult? Dar cum vei putea să le faci pe acestea, dacă iubirea lui Iisus nicio dată nu ți-a încălzit inima? Mântuitorul se arată solidar cu toți cei neputincioși și iată c'o spune răspicat: Orice ați făcut unuia dintre frații Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut. — Mirarea celor binecuvântați, că sunt învredniciți unor atât de mari bunuri, ne descoperă simplitatea, sinceritatea și căldura cu care au săvârșit orice faptă bună în numele iubirii lui Iisus.

3. Ascultați acum sentința celor necredincioși: „Atunci va zice și celor deastânga: Duceți-vă dela mine, blestemaților, în focul cel veșnic

care este gătit diavolului și îngerilor lui. Căci flămând am fost și nu mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și nu mi-ați dat să beau; strein am fost și nu m'ați adus la voi; gol și nu m'ați îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m'ați cercetat. Atunci, vor lua și ei cuvântul și vor zice: Doamne, când te-am văzut flămând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în închisoare, și nu ți-am slujit ție? El însă le va răspunde și le va zice: adevăr grăesc vouă, întrucât nu ați făcut una dintre acești prea mici, nici mie nu mi-ați făcut. Și vor merge aceștia la pedeapsă veșnică, iară dreptii la viață veșnică“.

Mântuitorul judecă la fel pe păcătoși ca și pe drepti. Aceiași măsură pentru toți. Dreptii au împlinit îndatoririle amintite, păcătoși nu. E vorba deci de un *da* sau *nu*. De-ar fi mai mult decât atât, cine ar putea să stea drept și cu fața senină înaintea lui Dumnezeu? Nici dreptii, — dar cu atâtmai mult păcătoșii. Inchipuiți-vă că Domnul ar fi început să înșire fărădelegile păcătoșilor. Și le-ar fi descoperit toate păcătoșeniile la care s'au dedat. Fără îndoială că păcatul lor ar fi întrecut cu mult măsura osândei ce primesc.

Mântuitorul rostește sentința osânditoare cu puternică strângere de inimă. Aceasta se deduce

din faptul că celor binecuvântați le dă împărăția pregătită *pentru ei* dela întemeierea lumii; iar pe aceștia din urmă îi alungă în focul cel veșnic care este gătit *diavolului și îngerilor lui*, deci gătit nu pentru oameni. Dumnezeu dorește ca toți oamenii să se mântuiască. Jertfa Mântuitorului e valabilă pentru toți cei care cred și urmează Lui. Deaceia Dumnezeu a pregătit pentru oameni o împărăție veșnică și numai pentru diavolul focul cel veșnic. Întrucât însă nu toți oamenii vor să creadă și să urmeze lui Iisus, soarta acestora e egală cu a diavolului, din vina lor proprie.

Suntem încă în împărăția harului, deci a pocăinței după care urmează iertarea. Cunoaștem, sau putem să cunoaștem, cu deamănuntul voința lui Dumnezeu, care este înainte de orice iubire pentru semenii noștri, căci Iisus pentru toți s'a jertfit. Ce ne rămâne? Să alegem cât mai e vreme „partea cea bună“, pentru că un lucru e sigur și pe deasupra oricărei îndoeli, oricât am căuta noi să acoperim adevărul vieții: Cel din urmă cuvânt, asupra sorții veșnice a noastre, nu este al nostru, ci al lui Dumnezeu — Căruia să se rugăm să ne învrednicească împărăției sale. Amin.

Preot MANEA POPESCU

COMENTARIU PRACTIC

„Tatăl nostru, carele ești în ceruri: Sfîințează-se numele tău, vie împărăția Ta. Facă-se voia Ta precum în Ceruri și pe pămînt“.

Iată rugăciunea pe care trebuie s'o rostim. Având de autor pe Dumnezeu, nu poate să fie decât o rugăciune desăvârșită, care să ne slujească nouă drept model. Ea este pentru noi cea mai fidelă prescurtare a sfintei evanghelii. Ea cuprinde tot ceea ce Dumnezeu a gândit și a plănuț pentru noi și tot ceea ce noi trebuie să facem pentru El. Ea arată deslușit toate datoriile și toate nevoile și lipsurile noastre. Ea ne orânduiește gândurile noastre, sentimentele noastre viața noastră, darurile noastre — așa încât inima noastră să nu râvnească și să nu aspire decât către obiectele pe care noi le cerem în această rugăciune.

I. *Cui se adresează această rugăciune? Lui Dumnezeu!*

Observăm că i se adresează lui Dumne-

zeu nu în calitate de Mântuitor, nici în calitate de Creator și nici în rol de judecător atotputernic, ci în rostul gingaș de «tată».

Iată cum trebuie să vă rugați: «Tatăl nostru». O, nume plin de dulceață și de căldură! Trebuie să-l numim pe Dumnezeu Tatăl nostru, fiindcă așa ne poruncește Domnul Nostru Iisus Hristos și fiindcă El însuși ne-a dat această datorie și acest drept.

Oridecâte vorbește El despre Dumnezeu în raport cu noi, zice: Tatăl nostru vede într'ascuns; Tatăl nostru vă va răsplăti la arătare; știe Tatăl nostru de ce aveți voi nevoie etc.

Mântuitorul ne învață să zicem: «Tatăl nostru» iar nu «tatăl meu» pentru ca în ceasul rugăciunei tale să nu fii niciodată singur chiar de te-ai închide în camera ta, ca nu cumva egoismul să se înscăuneze în inima ta. Noi sântem fiii lui Dumnezeu prin creațiune; dar sântem în acelaș timp și fii

adoptivi ai Tatălui prin Domnul nostru Iisus Hristos. Prin urmare noi sântem frați între noi.

Rugăciunea aceasta pornește dela noi de pe pământ și se înalță la Ceruri — de aceea Mântuitorul zice în continuare: «Carele ești în Ceruri».

În cursul vieții noastre pământești trebuie să ne aducem pururea aminte că sântem pe pământ doar exilați pentru un interval de timp mai lung sau mai scurt, după scurgerea căruia va trebui să ne reîntoarcem în Ceruri, adevărata patrie a vieții noastre sufletești. Dumnezeu este pretutindeni, nu numai în Ceruri—de aceea n'am înțelege nimic din cuvintele «Carele ești în Ceruri», dacă n'am îndreptă aceste cuvinte către datoria ce avem a merge cu picioarele pe pământ dar cu sufletul în Ceruri! Măcar în ceasul rugăciunilor noastre sufletul să ni se înaripeze și să se înalțe în Ceruri.

Primele trei cereri din această rugăciune privesc pe Dumnezeu. Să începem cu cea dintâi: «Sfințească-se numele Tău!»

Oare numele lui Dumnezeu nu este sfânt?

Ba da! Dar noi oamenii îl înjosim prin vorbele noastre, prin purtarea noastră și prin credințele noastre superstițioase! Precum numele Tău Doamne, sfânt este în Ceruri, sfințit să fie și pe pământ! Slăvit și sfințit să fii Doamne prin închinarea noastră: una și aceeași la toate popoarele.

Intru'cât noi muritorii ne luptăm pentru bunul nostru nume și renume și uităm cu desăvârșire de numele lui Dumnezeu, de aceea Mântuitorul ne îndreptează silința noastră spre sfințirea și proslăvirea numelui lui Dumnezeu!

A doua cerere: «Vie împărăția ta! «Dumnezeu este împăratul Cerului și al pământului și totuși împărăția Sa se zidește pe pământ.

Facă Domnul ca împărăția Sa să străbată și să se întindă în lumea întreagă. Toate popoarele să cunoască Evanghelia și să recunoască pe Cel pe care Tu Doamne l-ai trimis ca Mesia, ca rege, ca mântuitor și judecător. Împărăția harului Tău să pătrundă în inimile noastre pentru ca niciun gând ascuns să nu i se împotrivescă.

Întărește-ne, Doamne, să lucrăm din răsuputeri la înfripirea Împărăției Tale în noi și în alții și în spre a dărâma împărăția lumii, a păcatului și a iubirii de sine.

A treia cerere sună astfel: «Făcă-se voia ta precum în Cer așa și pe pământ!»

Voința lui Dumnezeu este reprezentată în Ceruri și călcată în picioare pe pământ.

În Ceruri totul se supune lui Dumnezeu cu promptitudine, cu exactitate, cu punctualitate, cu bucurie și cu dragoste. O! de ne-am învrednici și noi Doamne să-ți împlinim fără șovoială voința Ta cea sfântă.

Trebuie să luăm seama că rugăciunea domnească ne pune sub ochi credința noastră în Sfânta Treime. Aceste trei prime cereri se adresează celor trei persoane ale divinității noastre.

Prima cerere este adresată lui Dumnezeu Tatăl, care este izvorul sfințeniei. A doua cerere este adresată lui Dumnezeu Fiul, care a așezat împărăția lui Dumnezeu pe pământ, scoborându-o din Cer.

A treia cerere este adresată Sfântului Duh care este voința și iubirea supremă a Tatălui.

Aceste trei cereri pot fi potrivite și în raport cu cele trei virtuți teologice: prima referindu-se la virtutea credinței, a doua la virtutea nădejdei și a treia la virtutea dragostei, care este comoara și suma virtuților creștine.

Pr. Dr. MARIN C. IONESCU
Biserica Cuibu cu Barză

CATEHISM ORTODOX CONTRA SECTANȚILOR

Ediția Sf. Sinod bulgar
de Bogoliubov-Kalnev

§ 2. DESPRE SFÂNTA TRADIȚIE

Întrebare. Ce se numește Sfânta Tradiție?

Răspuns. Sfânta Tradiție, ca izvor al credinței noastre, este învățătura — pravile și fapte de-ale Mântuitorului și Apostolilor, nescrise în cărțile Noului Testament și păstrate în viața Sfintei

Biserici —, privitoare la călăuzirea creștinilor în dreapta înțelegere a Cuvântului lui Dumnezeu și privitoare la înaintarea, prosperarea lor în mântuire, cu ajutorul grației Duhului Sfânt (Efes. 1 s: 13 și 4: 11, 14-16).

Întrebare. De unde se vede că Sf. Tradiție trebuie să fie izvor al credinței noastre?

Răspuns. Înainte de toate, se vede acest lucru din Cuvântul scris al lui Dumnezeu.

Mântuitorul Hristos a zis: „Cine nu va crede se va osândi” (Marc 16: 16). Mântuitorul însuși nu a scris învățătura Sa și nici nu a poruncit apostolilor Săi să scrie cărți. El a transmis Evanghelia Sa apostolilor Săi, — *oral*, prin *tradiție*. De aceea Apostolul Pavel a și testat ucenicului său Timotei: „Cele ce ai auzit dela mine în fața multor martori, acestea încredințează-le la oameni credincioși care să fie în stare să învețe și pe alții”. (2. Timot. 2: 2). Este clar, că Sf. Apostol, în cuvintele citate, socotește drept izvor al credinței evanghelice numai învățătura orală — *din predanie*, care s’a păstrat din neam în neam „de către oameni credincioși” în Biserica lui Dumnezeu (Vezi Luc. 1: 1-3).

Intrebare. Oare Apostolii nu au scris învățătura și faptele Domnului?

Răspuns. Au scris, însă nu cu toate amănunțele trebuincioase nouă. Despre acest lucru mărturisește Evanghelistul Ioan: „Și multe alte semne a făcut Iisus în fața ucenicilor Săi, cari nu sunt scrise în această carte” (Ioan 20: 30; 21: 25).

Același Apostol spune în epistola sa: „multe am să vă scriu, dar nu vreau pe hârtie și cu cerneală...” (1 Ioan stih 12; com. 3 Ioan. stih 13). Din cauza acestei scurtimi a Cuvântului lui Dumnezeu, nu ni s’a spus nici câte și cari anume scrieri din Noul Testament sunt cu adevărat Apostolice (2 Tes. 2: 2). Acest lucru a dat îndrăzneală unor învățați să socotească aproape jumătate din epistolele lui Pavel ca neautentice.

Intrebare. Oare apostolii nu au scris în epistolele lor, cel puțin acele lucruri, fără de cari este imposibilă mântuirea creștinilor?

Răspuns. Cele mai de trebuință, pentru mântuirea credincioșilor, au scris Apostolii, însă, *scurt și acoperit*. Fără ajutorul Predaniei Apostolice, ceea ce s’a scris nu poate fi înțeles drept. Acest lucru a fost recunoscut întotdeauna de creștini. Il mărturisește, de pildă, fericitul Teodorit. El spune: dacă (la primul Sinod Ecumenic) împotriva ereticului Arie au fost puse în față unele locuri din Scriptură, atunci și Arie în apărarea învățăturii sale a adus Scriptura (de pildă: Ioan 14: 28). A trebuit să se dovedească, că Arie nu tălmăcea drept locurile pe cari le aducea din Scriptură. Dar cum a putut să se afle aceasta? Nu altfel decât îndreptându-se atențiunea la felul cum au tălmăcit aceste locuri Sfinții Părinți și dascăli ai bisericii din *timpurile Apostolice*.”

Intrebare. Ce reese din cuvintele Fericitului Teodorit?

Răspuns. Reiese, că sub litera Sfintei Scripturi se ascundeau eretici-arieni. Tot cu această literă se îndreptățesc toți ereticii timpurilor de astăzi. Cât pentru tălmăcirea adevărată a Bibliei, toți creștinii au nevoie de călăuzirea infailibilă a Bisericii — de acea Predanie Apostolică, ce se găsește în Biserică, ce trece din secol în secol, dela o generație de creștini la alta.

Această încheiere trebuie să o facem și pe temeiul faptului, că în Sfânta Scriptură nu se spune nicăeri, *cum* anume să săvârșim botezul mântuitor, împărtășania, ungerea cu Sf. Mir; *ce anume* cântări să se cânte în biserică pentru zidirea sufletească a creștinilor (Col. 3: 16); în cele din urmă: *ce anume* cărți din Biblie să le socotim canonice și pe cari — necanonice.

Intrebare. Ce spun înșiși Apostolii despre Sfânta Tradiție?

Răspuns. O testează să fie primită și păzită „*întreagă*” la fel cu Cuvântul scris al lui Dumnezeu. Apostolul Pavel învață pe creștini: „*stați și țineți predaniile ce ați învățat, fie din cuvântul, fie din epistola noastră*” (2 Tes. 2: 15; 1 Cor. 11: 2). Același apostol poruncește să ocolim pe orice frate care lucrează fără rânduială și nu după *tradiția* primită de Apostoli dela Hristos (2 Tes. 3: 6) și poruncește lui Timotei „să păzească chlpul” învățăturai sănatoase, ce „a auzit” dela el (2 Timot. 1: 13; 1 Tim 6: 20).

Intrebare. Cum putem, să ne încredințăm, că Tradiția ținută de Biserica Ortodoxă își are obârșia, într’adevăr, din timpurile apostolice și și că e pătrunsă de un caracter Evanghelic?

Răspuns. Despre originea Apostolică a Tradiției bisericești ortodoxe mărturisește: Istoria Bisericească — adevărata „*mărturia omenească*”, păstrată în biserică „de către oameni credincioși” (2 Timot. 2: 2; 1 Cor. 11: 2). Acest lucru (originea apostolică a tradiției) nu-l respinge nici cuvântul lui Dumnezeu (1 Ioan 5: 9). Cât despre caracterul evanghelic al tradiției, avem mărturia în potrivirea absolută a Tradiției Bisericești — în spirit — cu învățătura evanghelică. *Astfel* de tradiție sfântă s’a prețuit mult în Biserica Creștină primitivă. Despre aceasta a scris Sf. Clement, cel aproape de veacul apostolic: „pentru sufletele pioase și simple este ușor să înlătore rățăcirile și să găsească adevărul fiindcă atunci când ne îndreptăm către izvor — Sfânta Tradiție —, rățăcirea va înceta” (Epistola 63).

Intrebare. Pentruce Mântuitorul Hristos a oprit să se țină «predaniile bătrânilor» (Matei Cap. 15)?

Răspuns. Deoarece acea tradiție era contra

Cuvântului Dumnezeu. — Apostolul Pavel, care avea „înțelepciunea în Hristos“, poruncește să păzim neatinse tradițiile evanghelice (2 Tes. 2: 15).

Dar el osândește tradițiile născocite de oameni, cari *întortochează* spiritul poruncilor divine. Așa ceva era tradiția „bătrânilor“ cu privire la ospățare cu mâinile nespălate. Până ce nu-și spălau mâinile, fariseii nu se așezau la masă. Pe săraci și pe orfani nu-i jeluiu. Această tradiție farisească „a bătrânilor“, eră minciună în fața Domnului. Pe aceasta a și osândit-o Hristos (Mat. 15: 7-9).

§ 3. Despre binecuvântata ungere a creștinilor de către Duhul Sfânt.

Intrebare. Ce se numește ungerea binecuvântată a creștinilor de către Duhul Sfânt?

Răspuns. Se numește acea stare luminată-duhovnicească în virtutea căreia credincioșii, născuți din Sfântul Duh, înțeleg limpede și corect adevărurile Revelației Divine și primesc vrednicia spirituală să predice despre Hristos cu o putere ce copleșește inimile slujitorilor.

Intrebare. Ce spun Apostolii despre roadele acestei ungeri a creștinilor de către Duhul Sfânt?

Răspuns. Apostolul Ioan scrie: „*ungerea pe care ați luat-o dela El (dela Sfântul Duh) rămâne întru voi și n'aveți trebuință ca să vă învățe cineva; ci... însăși această ungere vă învață și învățătura aceasta adevărată este, și nu este minciună*“ (1 Ioan 2: 27).

Roadele „ungerii“ dela Duhul Sfânt (1 Ioan 2: 29) s'au arătat într'un chip deosebit de minunat la primii ucenici ai lui Hristos. Astfel, diaconul Ștefan, condus de „Puterea“ Dumnezeiască (Fapt. 6: 8), propovădui poporului despre Hristos cu atâta putere de convingere încât învățații iudei de atunci nu putură spulbera argumentele lui (Fapt. 6: 10). Datorită tot acestei luminări de către Duhul Sfânt, Apostolii, la sôborul din Ierusalim, hotărâră fără greșală raportul creștinismului față de iudaism — și desființară tăerea împrejur a creștinilor (Fapt. cap. 15). Numai prin descoperirea dela Duhul, Apostolul Ioan cunoscă ce va fi cu creștinii în ultimul timp al vieții pământești (Apoc. 1: 10, 11). Sfântul Duh „întărește“ și acum pe creștini în neputințele lor și fără Duhul nici nu am ști despre ce urmează să ne rugăm (Rom. 8: 26).

Intrebare. Dacă creștinii, prin „ungerea dela Duhul Sfânt“ — știu totul, — mai le este oare trebuincioasă Sf. Scriptură?

Răspuns. Fără îndoială că este trebuincioasă.

Sf. Scriptură este cea mai bună și mai credincioasă garanție privitoare la acele adevăruri despre cari Sfântul Duh vorbește în ascuns creștinului „uns“. „Toată“ Scriptura este de Dumnezeu insuflată (2 Timot. 3: 16). În ea sunt expuse, fără greșală, toate adevărurile *trebuincioase* la mântuirea tuturor oamenilor (2 Timot. 3: 15; Fapt. 13: 26; Tit. 1: 1—3). De aceea, aceste adevăruri nu-și vor pierde, în veci, tăria lor, după cum a spus Mântuitorul Hristos: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece“ (Mat. 24: 35).

Intrebare. Ce concluzie urmează să tragem din cele spuse?

Răspuns. Acea, că nici-o „ungere dela Duhul Sfânt“ — niciodată — nu va înlocui Evanghelia cu vre-o nouă Revelație și nu va distruge învățătura creștină cu tâlmăciri și adaose streine. Despre acest lucru Apostolul Ioan, de pildă, a scris: „*și am văzut... înger care sbura pe mijlocul cerului având să binevestească evanghelie vecinică celor ce locuiesc pe pământ*“.. (Apoc. 14: 6). În cuvintele Apostolului, Evanghelia este numită vecinică: adică, în viața noastră, ea nu va fi înlocuită cu altceva.

Apostolul Pavel deasemenea se ridică împotriva acelor cari ascuzându-se după anumite noi luminări dela Dumnezeu, „înșeală“ pe creștinii simpli cu tâlmăcirile lor privitoare la aceeași nimeni dintre ei nu a văzut (Colos. 2: 18). Asemenea tâlmăciri au fost numite de Apostol, *nebunie*. Cu aceasta s'a arătat creștinilor, că în Sf. Scriptură avem „pravila“ vecinică a credinței noastre și modelul „învățăturei sănătoase“ (2 Timot. 1: 13, comp. Rom. 2: 20). Această „pravilă“ a credinței, acest model de „învățătură sănătoasă“ sunt obligatorii întotdeauna — nu numai pentru oamenii unși de Duhul Sfânt, ci și pentru îngerii din ceruri (Apoc. 14: 6).

Intrebare. Dacă este așa, ce însemnătate urmează să dăm cuvintelor Apostolului Ioan despre „ungerea“ dela Duhul Sfânt care luminează mintea și sufletul întreg al creștinilor?

Răspuns. „Ungerea aceasta, ca o forță ce vine la noi dinafară, este grația Divină. Ea apropie adevărurile evanghelice de inima noastră — ne înrudește oarecum cu ele și face de prisos înțelese tâlmăcirii omenești.

Iată cu ce s'ar asemăna acest lucru: copii cari trăiesc sub delicata ocrotire a tatălui lor, nu au nevoie de povestiri lăturalnice — fie chiar foarte adevărate — despre iubirea lui. Simt în inima lor această iubire; au încercat-o singuri (comp. 1 Ioan. 1: 1). Ei o știu în mod nemij-

locit, așa după cum și creștinii sunt datori să cunoască pe Mântuitorul lor și pe Duhul mângâietor.

Intrebare. „Ungerea dela Duhul Sfânt” poate oare să fie în creștinism izvorul unei noi descoperiri despre Dumnezeu — descoperire ce ar veni în contradicție cu aceea ce s'a dat în Biserică ?

Răspuns. Nu! Ungerea binecuvântată este o putere dela Duhul Sfânt. Ea ne ajută, uniți în frățe bisericească, să înțelegem mai bine, să exprimăm mai corect și să transmitem mai exact voea lui Dumnezeu din Biblie — primită de noi. Adevărul, că un creștin a fost uns de Duhul Sfânt trebuie să fie întărit de consimțământul mărturieii vii din Sfânta Scriptură și de glasul întregii biserici a lui Hristos (vezi Deuter 13: 1--5). Doar creștinii cari trăesc în biserică și se hrănesc din Duhul, cu adevărat nu au nevoie să fie învățați de cineva să cunoască pe Dumnezeu: ei singuri Il cunosc și Il iubesc (1 Cor. 8: 3).

Creștinul despărțit de biserică însă „nu știe totul” cum trebuie (1 Cor. 3: 9). Acela este înclinat „să greșască mult” (Iac. 3: 2). Pentru un astfel de creștin trebuie o deosebită supraveghere pastorală (1 Petr. 5: 1,2).

Intrebare. Oare nu pot creștinii să se încredințeze de realitatea și valoarea „ungerii lor”

numai pe baza unor semne văzute — simțite numai de cei „unși” de Duhul — fără ca să o mai compare cu predania bisericească ?

Răspuns. Nu! Orice fel de semne exterioare sunt înșelătoare. Chiar sătana, pentru a ademeni pe om poate să ia chip de înger sfânt (2 Cor. 11: 14). De aceea și creștinii, judecând la suprafață, pot să primească momentan cea mai greșită părere despre inspirația Duhului (Ioan 7: 24) Datorită acestui fapt unicul semn al „ungerii” adevărate a creștinului de către „Duhul Sfânt” este deplina armonie a mărturieii „ungerii” cu învățătura Apostolilor și a Bisericii Ecumenice, ca întrupare a înțelepciunii lui Hristos (1 Timot. 3: 15). Despre neputința de a cunoaște, pe cale externă, influența Sfântului Duh asupra creștinilor a învățat Domnul în cuvintele spuse lui Nicodim: „Vântul suflă unde vrea și tu auzi vuetul lui, dar nu știi de unde vine și încotro se duce. Astfel este cu oricine care e născut din Duhul (Ioan 3: 8)“.

Dacă lucrarea Duhului, asupra oamenilor, este lucru atât de tainic, atunci — despre adevărul „glasului” Lui — ne putem convinge numai prin Revelația Duhului, primită de întreaga Biserică și trăindă în biserică, — cunoscută fraților pioși dela „începutul” credinței creștine pe pământ (Luc. 1: 1—3. Ioan 1: 1—3).

Traducere de Pr. ST. ILIESCU

MIȘCAREA MISIONARA

Cercurile pastoreale din protopopiatul II Teleorman în lunile: Septembrie, Octombrie, Noiembrie și Decembrie 1928.

A) 1. *Cercul „Merișani”* a ținut ședință în luna Septembrie în parohia Merișani.

Serviciul divin s'a oficiat în sobor de preoții Cercului în rața unui foarte mare număr de credincioși.

A predicat președintele Cercului, pr. Gh. Gr. Ungurelu despre „Sf. Cruce”. La sfârșit preoții și poporul au mers la mormântul eroilor unde s'a slujit obicinuitul parastas.

La dorința celor prezenți, preoții au mers la școală pentru ședința publică. Cuvântul de deschidere îl face pâr. președinte, după care pâr. Marlin Popescu-Zămbreasca își dezvoltă subiectul despre „Boalele vitelor” cu multă competență. La sfârșit pâr. președinte închide ședința făcând o legătură a subiectului tratat, cu boala sufletească a necredinței timpului de față.

Domnii învățători locali au dat un concurs mulțumitor preoților.

Pentru fondul cercului s'au colectat 138 lei.

2. *În luna Octombrie* cercul a ținut ședință în parohia Dobrești.

Sf. Leturghie s'a oficiat în sobor de preoți, iar răspunsurile s'au dat de corul cântăreților. A predicat pâr. Gh. Ungurelu despre „învierea fiului văduvei Nain”. La sfârșit cu toții au mers în fața primăriei la mormântul eroilor, unde s'a oficiat obicinuitul parastas, cu o cuvântare rostită de pâr. președinte. Apoi tot poporul a intrat în școală unde a avut loc imediat ședința publică. Ședința s'a deschis cu un imn executat de corul școlaii, după care d-l Director în cuvinte simțite pune în relief importanța acestei munci neobosite pusă de preoți în cercurile pastorale.

A conferențiat pâr. N. Constantinescu-Ciurari, despre „Concubinagiu”, iar pâr. Preda Dobrescu despre „Creșterea copiilor”. Preoții conferențieri

s'au achitat în mod demn, bucurându-se de atenția încordată a auditorilor. Ședința s'a închis de pâr. președinte și câteva cântece date de corul școalei.

Pentru fondul Cercului s'au colectat 140 lei.

3. *In luna Noembrie* cercul s'a ținut în comuna Drăcsănei.

Serviciul divin a fost oficiat în sobor de preoți. Din cauza timpului se observă puțină lume la biserică.

A predicat pâr. Preda Dobrescu despre Ev. zilei.

La sfârșit s'a slujit parastas pentru eroi cu o cuvântare ocazională de pâr. președinte.

Înainte de masă preoții au ținut ședință intimă despre măsurile ce trebuiesc luate contra advențiștilor din comuna Odobeasca pendinte de aceeaș parohie.

Ședința publică nu s'a mai ținut din cauza timpului rău. Pentru fondul cercului s'au colectat 34 lei.

B) 1. *Cercul Bârla* a ținut ședință în luna Septembrie în parohia Ghimpețeni.

Sf. Leturghie s'a oficiat în sobor de toți preoții cercului. A predicat pâr. M. Gh. Rădulescu despre „Credință”. La sârșit s'a oficiat parastas pentru eroi.

Între orele 11—12 preoții au ținut ședință intimă în care părintele N. Popescu-T. Urlueni a făcut recenzia broșurii „Sâmbătă și Duminecă”.

După masă în localul școalei a avut loc ședința publică, se observă foarte mult popor și d-nii învățători cu elevii. Se intonează „Imnul Regal”, pâr. președinte deschide ședința, dând cuvântul pâr. T. Dumitrescu despre „Taina Nunții”.

Se intercalează câteva coruri și poezii cu elevii după care pâr. I. Boldescu își desvoltă subiectul despre „Concubinaj”.

Ședința se închide de d-l I. Niculescu, directorul școalei cu cuvinte de mulțumire pentru preoți.

Pentru fondul cercului s'au colectat 96 lei.

2. *In luna Octombrie* cercul a ținut ședință în parohia Urlueni. A predicat pâr. I. Boldescu despre „Minuni”. În biserică se observă mult popor.

Dela biserică au trecut în ședință intimă atât preoții cât și cântăreții, în care pâr. M. Rădulescu expune ideile principale din istorioara „Legenda Sf. Cruci” de pâr. Teofil Ionescu.

După masă, la ora 2 a avut loc ședința publică în localul școalei; afară de d-nii învățători și autoritățile locale, n'au venit decât câțiva săteni, toată lumea fiind dusă la un bălciu din marginea comunii. Pentru lipsa de auditori, ședința nu s'a mai ținut.

Pentru fondul cercului s'au colectat 100 lei.

3. *In luna Noemvrie* cercul a ținut ședință în parohia Stoborăști.

Sf. Slujbă s'a oficiat în sobor de preoții cercului, răspunsurile fiind date de corul cântăreților.

A predicat pâr. Ioan T. Popescu președintele cercului despre Ev. zilei. La sfârșit s'a slujit în sobor parastas pentru eroii din comună.

Între orele 11—12 preoții au ținut ședință intimă în care pr. T. Dumitrescu face recenzia cărții „Călăuza Contra sectelor”.

La oră 2 p. m. a avut loc ședința publică în localul școalei unde n'au venit de cât 7-8 bărbați și femei. Și acestora pâr. Voinescu le-a vorbit despre „Respectarea sărbătorilor”.

Punem întrebare părintelui M. Rădulescu parohul comunii. Unne îți este turma cinstită părinte?

Pentru fondul cercului s'au colectat 65 lei.

4. *In luna Decembrie*. Cercul a ținut ședință în parohia Mozăceni. Sf. Leturghie s'a oficiat de preoții Cercului în sobor, iar la sfârșit s'a făcut obicinuitul parastas eroilor.

A predicat pâr. I. T. Popescu-președintele Cercului despre Ev. zilei.

Între orele 11-12 preoții au ținut ședință intimă în care pâr. I. Dumitrescu a făcut recenza broșuri „Cultul Sfinților”.

După masă a avut loc ședința publică în localul Școalei unde se adunase foarte mult popor. D-l învățător Alex. Dumitru deschide ședința. După câte-va recitări și cântece executate de elevii școalei, pâr. N. Popescu conferențiază despre «Dragostea de Școală». Pâr. președinte închide ședința mulțumind D-lor învățători pentru concursul bine voitor și poporului pentru dragostea cu care i-a întâmpinat.

Pentru fondul Cercului s'au colectat 50 lei.

C) 1. *Cercul „Sf. Ion Crisostom”* a ținut ședință în luna Septembrie în parohia Sfințești.

Biserica din această parohie fiind închisă, preoții au oficiat în sobor numai parastasul pentru eroi, la care n'au participat de cât trei femei văduve de război, majoritatea locuitorilor fiind la munca câmpului.

Starea aceasta de lucruri am constatat-o protopopul când a inspectat parohia, raportând Sf. Mitropolii.

Repauzul Duminical aici nu se respectă de loc, și nici de autorități.

Tot din cauza lipsei de popor nu s'a mai ținut nici ședința publică.

Turma nu mai vrea să asculte glasul păstorului.

2. *In luna Octombrie Cercul a ținut ședință în comuna Butculești.*

Slujba divină s'a oficiat în sobor de preoții prezenți. În biserică se observă puțini credincioși. A predicat pâr. D. Călinescu despre Ev. zilei. Pâr. președinte ceartă cu duhul blândetei pe cei care nu vor să se încălzească la sânul însângerat al Sf. noastre biserici. Ședința publică după masă nu s'a mai ținut nefiind nici un auditor la școală, de și preotul paroh cu adr. No. 15/928 a făcut cunoscut D-lui primar respectiv ca să ia măsurile de cuviință.

S'a răspuns cu dezinteresare și nepăsare. Față de starea aceasta de lucruri preotul totuși e dator să activeze.

Pentru fondul Cercului s'au colectat 50 lei.

3. *In luna Noembrie, Cercul a ținut ședință în parohia Săceni.*

Sf. Leturghie s'a oficiat în sobor de preoții prezenți.

A predicat pâr. președinte Gh. D. Popescu despre Ev. zilei, iar la sfârșitul slujbei s' a oficiat parastas pentru eroii din comună. Numărul credincioșilor în biserică a fost mulțămitor.

La ora 1 $\frac{1}{2}$ —2 a avut loc ședința intimă în care pâr. G. D. Popescu a făcut o expunere sumară a Ep. către Galateni.

După masă la ora două preoții au mers la școală la ședința publică, fiind întâmpinați de foarte mult popor. A conferențiat pâr. Gh. Ghinea despre „Iubirea către aproapele“ Pâr. președinte în încheiere mulțumește enoriașilor pentru dragostea arătată îndemnându-i spre fapte bune.

4. *In luna Decembrie Cercul a ținut ședință în parohia Ciolănești din Deal I.*

Serviciul divin s'a oficiat în mod solemn de preoții prezenți. A predicat pâr. președinte Gh. Popescu despre Ev. din Dumineca XXVIII d. Rusalii în fața unui foarte mare număr de credincioși.

La sfârșitul sf. Slujbe s'a făcut parastas pentru eroii din comună. Și aci pâr. președinte în cuvinte mișcătoare a slăvit memoria acestor martiri a căror moarte a fost o jertfă vie și bine plăcută lui Dumnezeu.

În ședința intimă pâr. D. Călinescu a extras din T. Testament toate pasagiile unde se vorbește de „Sf. Treime“.

La ora 3 p. m. s'a ținut ședința publică în localul școalei, unde se adunase mult popor. Conferința a ținut-o pâr. I. Gâdea având ca subiect «Familia și însemnătatea ei morală» Pâr. președinte în câteva cuvinte mulțumește enoriașilor C. Sale pentru dragostea cu care au întâmpinat C. preoți atât la biserică cât și la școală.

D. 1. *Cercul „Scrioștea“ a ținut ședință în luna Septembrie în parohia Drăgănești.*

Serviciul divin s'a oficiat în sobor de c. preoți iar răspunsurile la strană s'au dat de corul cântăreților în mod mișcător pentru numărul destul de mare al credincioșilor. A asistat și D-l pretor al plășii.

A predicat pâr. N. Boeriu despre Ev. zilei. La sfârșit s'a oficiat parastas pentru eroi. De la biserică preoții au ținut ședința intimă cu discuțiuni asupra bunului mers al cercului.

La ora 2 p. m. a avut loc ședința publică în localul școalei unde se adunase mult popor.

Conferința s'a ținut de pâr. C. Marinescu Măldăcui având ca subiect „Viața întru Cristos“. Vorbește apoi neobositul lucrător în munca noastră misionară, D-l pretor M. Fotescu, îndemnând poporul să încurajeze pe preoți în sacrificiile pe care C. lor le fac pentru luminarea lor.

Pâr. președinte mulțumește celor de față și în deosebi D-lui M. Fotescu pentru dragostea ce o arată pentru preoții, Bisericii noastre. Pentru fondul cercului s'au colectat 112 lei.

2. *In luna Octombrie cercul a ținut ședință în parohia Cucuești.*

Sf. Leturghie s'a oficiat în sobor de c. preoți, iar predica s'a rostit de pâr. Gh. Rizescu Măgureni. La sfârșitul slujbei s'a făcut parastas pentru eroi, după care imediat preoții și învățătorii cercului cultural respectiv au ținut ședință intimă în care au stabilit programul comun de lucru din acest an.

Ședința publică nu s'a mai ținut întru cât toți preoții și învățătorii au luat parte la înmormântarea Seminaristului Radu Stoian, mort în accidentul de tren de la Recea.

3. *In luna Noembrie cercul a ținut ședință în parohia Măgureni împreună cu cercul d-lor învățători.*

Sf. Leturghie s'a oficiat în sobor. A predicat pr. Emil Teodorescu despre Ev. zilei. În biserică mult popor. După masă s'a ținut ședința publică în localul școalei. D-l V. Marinescu, președintele cerc. cultural deschide ședința dând cuvântul D-lui Diaconescu care își dezvoltă subiectul despre «Nevoile Școalei».

Din partea preoților vorbește pr. C. Marinescu despre cum trebuie dusă lupta împotriva lumii pe temeiul sentinței dată în contra ei de Iisus Cristos prin cuvintele «Îndrăzniți, Eu am biruit lumea» Ion 16³³.

La sfârșit s'au executat coruri și recitări cu elevii. Pentru fondul cercului s'au colectat 130 lei.

E. 1. *Cercul «Strâmbeni» a ținut ședință în luna*

Sept. în parohia Burdea. Serviciul divin s'a oficiat de soborul preoților, ascultat de un mare număr de credincioși. A predicat pr. M. D. Popescu despre Ev. zilei: „Dragostea Creștină”.

După masă a avut loc ședința publică în localul școlii cu cântarea rugăciunii „Tatăl Nostru” după care pâr. Radu Marin își dezvoltă conferința despre „Credință”.

După conferință, pâr. președinte a dat sătenilor câteva cărți religioase: «Cartea Creștinilor Ortodox» și „Puterea unui Copil” din fondul cercului. Pentru fondul cercului s'au colectat 34 lei.

2. *In luna Octombrie* cercul a ținut ședință în parohia Tecuciu Kalenderu I.

Sf. Leturghie s'a oficiat de preoți în sobor. A predicat pr. Lucian Popescu despre Evanghelia din Duminică 24 după Rusalii. La sfârșit s'a făcut parastas pentru eroii din comună. S'a observat în biserică prezența d-lor învățători cu elevii, autoritățile comunale și mult popor.

Dela biserică preoții au intrat imediat în ședința intimă în care pâr. Mocanu a făcut recenzie cărții „Cultul Sfinților” de Pâr. Diacon A. Const.

După masă a avut loc ședința publică în localul școlii. Pâr. președinte deschide ședința și dă cuvântul D-lui învățător M. Popescu care vorbește despre trecutul Țării Românești; iar din partea preoților vorbește pr. V. Nănescu despre «Creșterea gândacilor de mătase». Pentru fondul cercului s'au colectat 153 lei.

3. *In luna Noembrie* cercul a ținut ședință în

parohia Râca. Sf. Leturghie s'a oficiat în sobor de preoții cercului la care au asistat autoritățile comunale, d-nii învățători și numeros public. A predicat pr. I. Mocanu despre Evanghelia din Duminică XXX după Rusalii.

Dela biserică preoții au intrat în ședință intimă unde pr. V. Nănescu a făcut recenzie cărții „Adevăruri eterne” de Diac. A. Const.

După masă a avut loc ședința publică la școală unde se adunase foarte mult popor. Pâr. Lucian Popescu și-a dezvoltat subiectul despre „*Dragostea de patrie și biserică*”. Pentru fondul cercului s'au colectat 164 lei,

4. *Cercul „Peret”* a ținut o singură ședință sub președenția P. C. Protopop respectiv în parohia Plosca la 30 Decembrie 1928.

În biserică a predicat pâr. Pantelimon Ionescu despre «Jertfa lui Is. Cr.» cu multă competență. În timpul predicii a sosit și P. C. Protopop. La Sf. Slujbă au asistat autoritățile comunale, un numeros popor, d-nii învățători și studenții și elevii din Comună.

După masă sala școlii era neîncăpătoare de mulțimea auditorilor. Ședința se deschide de P. C. Protopop, dând cuvântul pr. P. Ionescu care vorbește despre „Indiferentismul religios”. La sfârșit P. C. Protopop dă o mulțime de sfaturi celor prezenți, deșteptându-le credința și iubirea de Biserică. În acest sens vorbește și parohul local.

Protopop Icon. FLORU IONESCU

C R O N I C A I N T E R N Ă

— *Ordin circular.* În urma plângerilor repetate a unora din slujitorii bisericești: diaconi, cântăreți și paraciseri că sunt nedreptățiți de preoții cu cari slujesc și nu li se dă diaconilor parte egală cu preoții și celorlalți $\frac{1}{4}$ din ofrandele ce vin la biserică și unde slujesc cu toții, vă punem în vedere a atrage serios atenția tuturor preoților (parohi, ajutători și supranumerari), că în adunarea Eparhială încă de anul trecut s'a hotărât ca diaconilor să li se dea parte egală cu preoții din ofrandele ce vin dela credincioși sub ori ce formă, la toate slujbele la care și diaconii iau parte, iar celorlalți slujitori bisericești să li se dea $\frac{1}{4}$.

Lucrul acesta l'am mai repetat odată, și v'am cerut ca la ori ce inspecțiune să consemnați totdeauna în procesul-verbal dacă se execută aceste dispozițiuni.

Am dori ca pe viitor să nu se mai întâmple neînțelegeri pentru asemenea lucruri.

Redeschiderea bisericii Ferbinți jud. Vlașca

— Pe ziua de 9 Decembrie a. c. s'a făcut redeschiderea bisericii Ferbinți, jud. Vlașca cu multă solemnitate. Atât sf. Aghiasmă cât și sf. Liturghie s'a oficiat de către P. C. Protopop „Căscioarele”, înconjurat de toți preoții cercului. A asistat la slujbă mult popor care, datorită faptului că era o zi excepțional de frumoasă, venise din toate satele vecine. Au luat parte, deasemenea, multe persoane marcante ale județului, foștii deputați, cari au contribuit într-o largă măsură întru ajutorul acestei biserici.

Impresionant a fost raportul preotului local Traian Popescu, care a istorisit scene duioase de credință și zel, petrecute în această parohie săracă, cu ocazia colectării sumelor.

„ — N'am bani, părințele, după cum vedeți starea mea, dar am, și eu unțisorul acesta dela putinei îl vând și voi aduce banii pentru sf. biserică“. a zis o sărmană femeie văduvă, care nu avea decât o capră. Și i-a adus.

— „N'am, fraților nimic! Uitați-vă prin curte, casă, pod! Dar am și eu ceva. Am... sănătate, picioare, mâini. Puneți-mă și pe mine la ceva“. A zis un alt om f. scăpătat, care imediat și-a luat bățul și, plecând prin satul vecin cu o delegație a consiliului, a adus bisericei 2000 lei.

Apoi preotul a recomandat pe toți consilierii parohiali cari s'au evidențiat prin muncă, devotament și zel pentru strângerea a 120.000 lei din acest sat, a cărui recoltă în trei ani consecutivi a fost distrusă de grindină.

P. C. Protopop I. Stănescu, luând cuvântul a ținut o însuflețită cuvântare înduioșind până la lacrimi asistența. Aduce laude preotului local și consilierilor parohiali și tuturilor enoriașilor cari au învins toate greutățile reparând și înfrumusețând casa Domnului cu o astfel de pictură artistic executată.

Inchee cuvântarea zicând:

„Aduc Inalta Bindecuvântare a I. P. S. nostru Patriarh al cărui chip senin și blând, executat de pictorul D-voastră alături de drăgălașul copil rege — strălucește aici într-o lumină divină. Și după cum voi, oameni sărmani, ați înfrumusețat casa D-lui, deae-vă și vouă Tatăl ceresc bogăția cerească!

Consilierii parohiali—Fărbiști jud. Vlașca, cari au colectat 120.000 lei pentru lucrările de pictură și reparație:

Preot Traian Popescu, președinte, Marin Băcă, casier (mult stăruitor), Staicu Nicolescu, secretar, Marin Trăistaru, Stan Berbece, Micu Ion, Bratu Stan, Marin Pădureanu, Tudor Băjenaru, Radu Vârzaru, Badea Stroe, Neagu B. Anghel, Radu Popescu, Ivan R. Sandu, Neață Căpraru, Ștefan D. Văduva, Gheorghe St. Șerban, Traian Marinescu, Marin Nicolae, Mihai Burcea, Nae Popescu, Marin I. Marin, Badea Nicolae, Călin C. Dragne, Călin Dragomir Spat, Smaranda Stroe (femeie).

* * *

Inaugurarea Căminului Cultural „Cărmidarii de jos“

În îndepărtatul cartier Cărmidarii de jos aflat între apa Dâmboviței și închisoarea Văcărești, lucrează de 16 ani neîntrerupt un vrednic preot cu rari însușiri de organizator și animator, părintele Gh. Păunescu.

Pornind dela o modestă donație de bibliotecă, sfinția sa ajutat și de colaboratori înțelepți și

inimoși, cum este părintele Băjenariu dela această biserică și doi enoriași cu suflet mare Vasile D. Marinescu și Vasile C. Marinescu, a mărit biblioteca modestă, refăcând-o în cămin cultural și pentru a da trăinicie operii spirituale și culturale, i-a dat o bază economică, prin întemeierea unei bănci populare, datorită căreia s'a putut ridica alături de biserică un monumental palat a cărui inaugurare s'a făcut Duminică 30 Oct. dimineața, în fața unei mari mulțimi.

Asistența

La solemnitate au asistat Majestatea lor Regina Maria a României, Marioara a Jugoslaviei, A. Sa Regală Principesa mamă Elena. I. P. S. Patriarhul Regent, d-nul ministru I. Răducanu, d-na și d. general Eraclie Nicoleanu, d. Stancu Brădișteanu secretar general al ministerului de culte și arte, d-na Alexandrina Cantacuzino, etc.

Serviciul divin a fost oficiat de protoereii Vintilescu, Moisiu, preotul D. Georgescu și diaconii Vintilescu și Marius Constantinescu, răspunsurile fiind date de corul căminului.

Cuvântarea părintelui G. Păunescu

Părintele G. Păunescu, sufletul și realizatorul acestei impunătoare și rodnice opere, într-o documentată cuvântare, arată cum de la început a luat pildă de muncă din organizațiile israelite din Ierusalim, care știu să imbie idealismul cu viața practică pentru a nu ajunge la utopie. Alături de biblioteca publică prefăcută cu timpul în cămin cultural, s'a întemeiat în 1913, banca „Sfântul Trifon“, a cărei rapidă prosperitate a contribuit la ridicarea grădinarilor și florarilor români, care au ajuns o breaslă puternică. Tot prin banca „Sf. Trifon“ s'a putut întări și opera culturală, pentru că prin fondul cultural al băncii s'a construit și mărețul palat cultural al căminului și noul local de biserică. La contribuția săracilor, s'au unit donațiile generoase ale d-nei și d-lui general Eraclie Nicoleanu, un susținător neobosit al instituției, ale primăriei centrale și primăriei sectorului III, care au înțeles marele rol educativ al așezământului, ale d-lor Vasile D. Marinescu și Vasile C. Marinescu ce s'au împrumutat personal spre a se putea termina biserica și căminul, ale d-lui Ioan Luca Niculescu care a donat 250.000 lei, ale d-lor Gr. Alexandrescu, Temistocle Alexandrescu și Iancu Voiculescu, deasemeni donatori de seamă. Dar prima și cea mai simbolică donație a fost a Inalt Prea Sfințitului Patriarh.

Incheind, părintele Păunescu mulțumește tuturor donatorilor și instituțiilor, care sprijină că-

minul: Casa școalelor și a culturii poporului. Casele naționale, serviciul de propagandă culturală al primăriei, Asociației creștine a femeilor române și presei, care au lucrat și lucrează prin acest cămin pentru educarea maselor populare arătând, că instituția va fi pusă numai în serviciul nevoilor morale pe bază creștină.

Cuvântarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh-Regent

Iubiții mei fii sufletești

Trei învățăminte sufletești se desprind din sărbătoarea culturală la care asistăm, trei învățăminte pe care ar trebui să și le însemne dela conducătorii țării până la cel din urmă locuitor al umilelor noastre cătune.

Primul este, că adevărata cultură, pe care voim s'o propovăduim păturilor largi ale poporului nostru trebuie să se întemeieze pe fundamentul tradițional al credinței noastre strămoșești. Slova, cartea și cultura neamului nostru au eșit din modestele bisericuțe ale veacurilor trecute. Această carte și limbă au cultivat-o preoții noștri umili, dar plini de credința de neam și Dumnezeu, preoți din care s'au format și ridicat clericii, cărturarii și cronicarii neamului.

Ceiace vedem aici, confirmă în mod strălucit acest adevăr istoric. Casa culturală în care ne aflăm a eșit din truda bisericii noastre și ar trebui să se știe și să se înțeleagă mai ales în cercurile conducătoare, că nimic nu va putea să ne formeze și să ne garanteze ființa noastră etnică și trăinicia noastră ca neam decât numai cultura pătrunsă în spiritul credințelor noastre naționale.

Nouă nu ne trebuie cultură internațională și umanitarismul utopic, întrucât cine vrea prea mult, nu poate nimic.

Noi vrem să ne cultivăm în spiritul nostru național! A ne întări neamul prin cultura lui proprie, a-i desvolta geniul și însușirile lui speciale, este a contribui mai bine la adevărata operă umanitară, dându-i un neam bine pregătit pentru adevărata civilizație.

În privința aceasta, primăria noastră merită toată lauda. Ea a văzut și înțeles, că propaganda care se pune pe temeiul religios a dat cele mai frumoase roade, isbutind să inobileze masele populare.

Nimic mai îmbucurător pentru mine, decât să aud primari ca d-nii dr. Costinescu, Mihail Berceanu, doctor Gheorghian, Mincu și Minovic, vorbind în problemele culturale, întemeiați pe puterea doctrinei creștine cu atâta însuflețire, convingere și pricepere încât nu sunt mireni, ci clerici.

Aceasta este, iubiții mei fii, temelia care ne garantează viitorul nostru ca neam; temelie pe care au lucrat în trecut boerii și poporul pentru ridicarea și păstrarea neamului nostru.

Al doilea învățământ este, că nici cultura nu se poate propovădui fără mijloace materiale. Slujitorii acestei biserici, în frunte cu preotul Păunescu au știut să bage duhul creștinosc, duhul creator de lucruri înalte și nepieritoare și în modesta casă de economii „Sf. Trifon“. Și tocmai faptul că i-a dat numele unui sfânt, arată, că înfăptuitorii acestei bănci au înțeles că beneficiile ce ea ar da, să fie folosite pentru binele obștesc.

Sunt multe bănci la noi în țară, dar ele sufăr de un mare rău pe care datoare sunt să-l îndrepte. În loc să folosească veniturile lor pentru binele obștesc, ele folosesc aceste venituri numai pentru a vota membrilor din consiliile lor de administrație, tantieme și jetoane.

Toate aceste bănci, care nu țin seamă de binele obștesc, sunt datoare să ia pildă dela această modestă bancă populară întrebuițând la rândul lor banul pentru satisfacerea trebuințelor superioare ale neamului.

Al treilea învățământ, pe care țin să-l scot la iveală e că acolo unde banul public, banul dat de obște și pentru binele obștei este întrebuițat cu mâini curate, el crește și rodește din plin după cum spune Coșbuc:

„Picurii cu strop de strop
Fac al mărilor potop“.

Poporanii acestui cartier au înțeles și simțit, că de câteori s'a făcut apel la banul lor, acel ban nu s'a risipit ușor, ci legat cu șapte ațe, a contribuit la realizarea unui scop, pe care l-a văzut cu ochii lor.

Biserica aceasta, ce necesita milioane, s'a ridicat în timp de un an, încât putem spune că nu banul, ci încrederea poporului a refăcut atât de repede biserica.

În altruismul lui atât de larg, poporul nostru își trage dela gură pentru a da la operele de bine. Totul este ca banul muncit al poporului să fie întrebuițat cu mâini curate și cinste desăvârșită. Eu folosesc acest prilej ca să rog pe d. ministru al muncii și pe toți conducătorii Statului ca prin toate mijloacele morale, care le stau la îndemână sa lucreze ca banul contribuabilului să fie întrebuițat cu mâini curate și cinste desăvârșită. Numai astfel lucrând și în acest spirit înalt și sănătos, progresul țării noastre va deveni model de vrednicie în răsări-

tul Europei, binecuvântându-vă din toată inima pe voi, cari ne-ați dat această sărbătoare.

Au mai cuvântat: D-nu Ministru al Muncii, D-nu Stancu Brădișteanu — Secretarul General al Ministerului de Arte și Culte, D-nu Trancu Iași-fost Ministru, D-nii Dr. Nic. Minovici, D.

Axente, Părintele Gh. Crețu, D-na Alexandrina Cantacuzino, D. Prof. Marin Ștefănescu, D-nu Leontie Iliescu, D. Poenaru.

Serbarea s'a sfârșit la ora 2 într'o însuflețire generală.

CRONICA EXTERNA

Biserica Bulgară.

Un proces interesant. Un oarecare Domn Boșcov scrisese mai multe articole împotriva Sfântului Sinod Bulgar acuzându-l că s'a transformat în „Biurou Comercial”. Procurorul depe lângă tribunalul din Sofia, cu învoirea Sfântului Sinod, a chemat pe calomniator în judecată.

Apărătorii acuzatului au cerut închiderea procesului subliniind: 1) Că Sfântul Sinod nu este o autoritate publică și ca atare procesul împotriva acuzatului prezintă un caracter particular și nu public și 2) Sf. Sinod se găsește sub jurisdicțiunea Ministerului de Externe și Culte și, ca atare, procurorul trebuia să ceară consimțământul acestui minister, pentru a intenta proces.

Tribunalul, întemeiat pe aceste două motive ale apărării a dat jurisprudență prin care: 1) recunoaște, că Sf. Sinod, ca autoritate bisericească supremă, însărcinat cu atribuții dogmatice și religioase, este în acelaș timp însărcinat de stat și cu atribuții administrativ-bisericești; prin urmare, în virtutea unei delegații exercită și o parte din autoritatea statului și da aceea este o autoritate publică și 2) Autoritatea bisericească supremă de și e pusă sub supravegherea politică a statului, este totuși autonomă în funcțiile sale bisericești și nu supusă Ministerului de Externe și Culte. Absentând martorii, procesul s'a amânat.

Statut Exarhial. Soborul bisericesc național Bulgar a elaborat în 1921 un nou statut pentru organizarea bisericii bulgare. Din diferite motive, sobrania bulgară a tot amânat votarea acestui statut. Sf. Sinod a intervenit acum de curând în acest sens și este de așteptat ca în scurt timp și biserica bulgară să aibă o nouă lege de organizare bisericească, chemată să înlocuiască vechiul statut ce datează din 1870 — modificat ulterior în mai multe rânduri.

Chiriah diplomat. Anumite cercuri bulgare sunt nemulțumite de faptul, că Prea Sf. Mitropolit Ștefan al Sofiei întreține legături diplomatice în dauna

bisericii pentru care nu-i mai rămâne timp să se ocupe. Nu mai departe decât în interval de 3 zile Mitropolitul Sofiei a primit în audiență pe D-l Neșici, Ministru Plenipotențiar Sârb la Sofia; pe D-nu Bastid Vice-Președintele comisiei parlamentare franceze—pentru chestiunile externe; pe D-nu Cambon, Ministru Plenipotențiar Francez la Sofia. Organul Mitropoliei de Sofia justifică o atare preocupare. În calitate de președinte de onoare al organizației: „Părintele Paisie” (toate organizațiile patriotice și culturale bulgare sunt afiliate la această organizație) cum și în calitate de membru al „Alianței universale pentru înfrățirea popoarelor prin biserică” Prea Sfințitul Ștefan este obligat a intra în legătură cu bărbații politici și cu diplomații streini pentru apărarea cauzei bulgare. A vorbi cu ministru grec și român din Sofia nu este niciun rău, ci dimpotrivă un bine. Este un moment prielnic pentru a le aminti, că fiecare din aceștia nu face nimic pentru recunoașterea drepturilor populației bulgare din Macedonia și Dobrogea.

Disc. A doua zi de Crăciun, în toate bisericile bulgare a avut loc strângerea de sume pentru ajutorarea mănăstirilor rusești dela Sfântul Munte. Discul a fost încuviințat de Sf. Sinod Bulgar.

Preotul STELIAN ILIESCU

ÎNȘTIINȚARE

Aducem la cunoștința tuturor candidaților pentru ocuparea posturilor vacante de preoți în eparhia Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, că având în vedere marele număr de solicitori și pentru a-și face o idee mai clară asupra capacității și aptitudinelor lor, Consiliul eparhial (S. B.) în ședința sa din 18 Decembrie 1928 a hotărât ca acei candidați să fie supuși, —pe lângă îndeplinirea condițiilor cerute de regulament — la un concurs efectiv, de cântări și predici, în fața P. P. C. C. consilieri eparhiali. Ziua și locul concursului se vor anunța la timp.